

РЕШЕНИЕ

№ 13987

гр. София, 23.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 28.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Евгения Баева
Адриан Янев

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1785** по описа за **2025** година докладвано от съдия Адриан Янев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Образувано е по касационна жалба на „Бъфало Солар Фасилити“ ООД, с която се обжалва Решение от 28.08.2024 г., постановено по НАХД № 6258/2023 г. по описа на Софийски районен съд, (СРС), НО, 21 състав, с което е потвърдено Наказателно постановление /НП/ № 696077-Р696903/17.03.2023 г. на заместник – директора на ТД на НАП – С..

В жалбата са наведени аргументи за незаконосъобразност на оспореното съдебно решение като постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Твърди се, че съдът едностранно е решил спора, като не е обсъдил в цялост представените пред него доказателства. Касаторът сочи, че съдът не е изпълнил задължението си да изясни спора, като не е взел предвид възраженията му и не е положил усилия да събере доказателства за момента на плащане и момента на преминаване собствеността на стоките. В условията на евентуалност, счита, че се касае за маловажен случай. Моли съда да отмени обжалвания съдебен акт и потвърденото с него НП. Претендира адвокатски хонорар за двете съдебни инстанции.

Ответникът- заместник – директора на ТД на НАП – С., в съдебно заседание, редовно призован, не се явява. В писмени бележки до съда излага подробни съображения за неоснователност на касационната инстанция. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд - София-град, ХХІ касационен състав, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбите доводи и като съобрази разпоредбата на чл. 218 АПК, приема от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл. 211, ал. 1 от АПК 14-дневен срок от надлежна страна срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

За да постанови решението си районният съд е приел за установено, че с резолюция от 17.01.2023 г., изменена с резолюция № П-22221023011673-002 от 08.02.2023 г. е възложено извършване на проверка на „Бъфало Солар Фасилити“ ООД. Дружеството е регистрирано по ЗДДС и извършва вътреобщностно придобиване на стоки, по фактури, издадени от доставчик “Р. s.r.o.- данъчно задължено лице, регистрирано за целите на ДДС във Чешка Република, както следва:

1. по фактура № 22FV4557/15.08.2022 г., дружеството извършва вътреобщностно придобиване на стоки на стойност 1 041,00 евро. Л. равностойност е в размер на 2 036,02 лева. Върху посочената сума, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗДДС във вр. с чл. 84 от ЗДДС, „Бъфало Солар Фасилити“ ООД е следвало да начисли данък в размер на 407,20 лева като издаде данъчен документ - протокол по чл. 117, ал. 1, т. 1 от ЗДДС в срока по чл. 117, ал. 3 от ЗДДС /не по-късно от 15 дни от датата на която данъкът е станал изискуем/, който данък да е посочен на отделен ред, да посочи този протокол е регистър дневник за продажбите и включи размера на данъка при определяне на резултата в справката-декларация по чл. 125 от ЗДДС за съответния данъчен период. Дружеството е начислило дължимия данък през данъчен период месец октомври 2022 г., като е издало протокол № [ЕГН] на 01.10.2022 г.

2. по фактура № 22FV4574/16.08.2022 г., издадена от същия доставчик дружеството извършва вътреобщностно придобиване на стоки на стойност 98 100,00 евро. Л. равностойност е в размер 191 866,92 лева. Върху посочената сума, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗДДС във вр. с чл. 84 от ЗДДС, касаторът е следвало да начисли данък в размер на 38 373,38 лева като издаде данъчен документ - протокол по чл. 117, ал. 1, т. 1 от ЗДДС в срока по чл. 117, ал. 3 от ЗДДС /не по-късно от 15 дни от датата на която данъкът е станал изискуем/, който данък да е посочен на отделен ред, да посочи този протокол в регистър „дневник за продажбите“ и включи размера на данъка при определяне на резултата в справката-декларация по чл. 125 от ЗДДС за съответния данъчен период.

Дружеството е начислило дължимия данък през данъчен период месец октомври 2022 г., като е издало посочения протокол N° [ЕГН] на 01.10.2022 година- общ и за фактура № 22FV4557/15.08.2022 г. Протоколът бил включен в регистъра за “Дневник за продажби“ за месец октомври 2022 г. Размерът на данъка по двете фактури е включен в справката-декларация за ДДС за месец октомври 2022 година, подадена на 11.11.2022 г.

В резултат на проверката бил съставен АУАН № F696903/20.02.2023 г. за две нарушения на чл. 86, ал. 1 във връзка с чл. 84 от ЗДДС, извършени на 15.09.2022 г., във връзка с начисляването и декларирането на ДДС по фактури № 22FV4557/15.08.2022 г. и № 22FV4574/16.08.2022 г. Въз основа на него било издадено обжалваното НП.

При така установеното от фактическа страна, СРС е обосновал правен извод, че данъкът е станал изискуем на датата на издаване на фактурите, съответно е следвало да бъде вписан в протокола по чл. 117, ал. 1 от ЗДДС в срок до 30.08.2022 г. по фактура - № 22FV4557/15.08.2022 г. и в срок до 31.08.2022 г. по фактура № 22FV4574/16.08.2022 г. (не по-късно от 15 дни от датата на която данъкът е станал изискуем). Дружеството е трябвало да подаде справката-декларация по ЗДДС за данъчния период м. август 2022 г. до 15.09.2022 г.

Настоящия касационен състав счита, че въззивният съд действително, е допуснал съществено процесуално нарушение като е постановил решението си при неизяснена фактическа обстановка, без да събере относимите към делото доказателства и да изследва всички факти и обстоятелства от значение за спора.

Съгласно чл. 86, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗДДС регистрирано лице, за което данъкът е станал изискуем, е длъжно да го начисли, като: 1. издаде данъчен документ, в който посочи данъка на отделен ред; 2. включи размера на данъка при определяне на резултата за съответния данъчен период в справка-декларацията по чл. 125 за този данъчен период; 3. посочи документа по т. 1 в дневника за продажбите за съответния данъчен период. Идентична е подзаконовата уредба на начисляване на ДДС по чл. 54, ал. 1, т. 1 – 3 от ППЗДДС. По силата на чл. 86, ал. 2 от ЗДДС, данъкът е дължим от регистрираното лице за данъчния период, през който е издаден данъчният документ, а в случаите, когато не е издаден такъв документ или не е издаден в срока по този закон - за данъчния период, през който данъкът е станал изискуем. Съгласно чл. 117, ал. 1 от ЗДДС протокол се издава задължително: в случаите по чл. 82, ал. 2, 3, 4, 5 и 6 и чл. 84 - от регистрираното лице - получател по доставката, а съгласно ал. 3 от с.з. протоколът се издава не по-късно от 15 дни от датата, на която данъкът е станал изискуем.

Не е спорно по делото, че „Бъфало Солар Фасилити“ ООД е задължено лице по чл. 117 във вр. с чл. 86, ал. 1 от ЗДДС. Както беше посочено, срокът за подаване на справка-декларация, в която размерът на данъка следва да се включи, е посочен в чл. 125, ал. 5 - до 14-то число включително на месеца, следващ данъчния период, за който се отнася. С нейното подаване ще се изпълни и задължението по чл. 86, ал. 1 от ЗДДС. Тъй като в настоящия случай е налице вътреобщностно придобиване по смисъла на чл. 13, ал. 1 от ЗДДС, данъкът е изискуем от лицето, което извършва придобиването. В общия случай, данъкът става изискуем на датата на възникване на данъчното събитие /чл. 25, ал. 6, т. 1 от ЗДДС/ и съобразно чл. 86 от ЗДДС възниква задължение за регистрираното по закона лице да го начисли като издаде протокол по чл. 117, ал. 1, т. 1 от ЗДДС, да посочи издадения протокол в регистър „Дневник продажби“ и включи размера на данъка при определяне на резултата в справка-декларация за съответния данъчен период. Що се отнася до изискуемостта на данъка при ВОП, нормата на чл. 63, ал. 3 от ЗДДС гласи, че същият става изискуем на 15- ден на месеца следващ месеца, през който е възникнало данъчното събитие съгласно ал. 1 и 2.

От изложеното следва, че в случая от значение за своевременно начисляване на данъка са два отделни момента - кога е настъпило данъчното събитие и съответно кога данъкът е станал изискуем. В тази връзка чл. 25, ал. 2 ЗДДС сочи, че данъчното събитие възниква на датата, на която е прехвърлено правото на собственост върху стоката или друго вещно право, както и всяко друго право на разпореждане със стоката като собственик, или на датата, на която услугата е извършена. В хода на въззивното производство процесуалния представител на санкционираното дружество е направил възражение, че между страните не е уговорено кога преминава собствеността върху стоките, съответно първоинстанционният съд е следвало да извърши проверка относно това в кой момент преминава собствеността по издадените фактури- в момента на плащането, в момента на доставката или при издаване на фактурата.

В тази връзка, въззивният съд не е положил необходимите усилия да събере доказателства относно условията по договора (ако е наличен такъв), сключен между „Б. С. Ф.“ и доставчика по ВОП, реалната дата на доставка на стоките, кога е извършено плащането и отразява ли фактурата авансово плащане. Тези обстоятелства обуславят изхода на спора, тъй като от съществено значение в случая е кога е възникнало данъчното събитие, защото именно то е основание за настъпване изискуемостта на данъка. Само при напълно и коректно установена фактическа

обстановка, ще може да се прецени коя от разпоредбите на чл. 51 от ЗДДС е приложима в случая, съответно осъществено ли и е и в кой момент нарушението.

Първоинстанционният съд е бил длъжен да установи по силата на служебното начало съществени за спора обстоятелства чрез събиране на необходимите и допустими доказателства. Неизпълнението на тези задължения, произтичащи от разпоредбите на чл. 13 и чл. 107, ал. 2 от НПК, съставлява съществено процесуално нарушение. По този начин е допуснато и нарушение на чл. 14, ал. 1 от НПК, тъй като съдът е постановил решение, което не е основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото.

При липсата на изчерпателни фактически и аргументирани правни изводи относно релевантните и включени в предмета на доказване по делото обстоятелства за законосъобразност на процесното НП, касационната инстанция е в невъзможност да осъществи дължимия от нея контрол. Недопустимо е АССГ да постанови акт, който да замести този на решаващия съд, което би лишило страните от една съдебна инстанция по фактите и приложението на закона.

По изложените съображения оспореното решение следва да се отмени, а делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на СРС. При новото разглеждане на делото, следва да се съберат доказателства за договореното между страните, транспорта на стоката (приложените ЧМР не са преведени на български език), за начина на плащане - кога и по какъв начин е извършено, както и да се приложи легализирано и заверено копие от превода на документите, свързани с поръчката и приложените фактури и кореспонденция. Посоченото е необходимо за установяване момента на прехвърляне на собствеността върху стоките, което е от значение за определяне на двата отделни момента - кога е настъпило данъчното събитие и съответно кога данъкът е станал изискуем (посочените могат да съвпадат, но може и да се различават). След събирането на тези доказателства следва да се пристъпи към преценка за съставомерността на нарушението и приложението на материалния закон.

По претенциите на касатора за разноски, в т. ч. и за настоящата инстанция, съгласно чл. 226, ал. 3 от АПК следва да се произнесе въззивния съд, при новото разглеждане на делото.

Така мотивиран, Административен съд София-град, XXI-и касационен състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение от 28.08.2024 г., постановено по НАХД № 6258/2023 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 21 състав.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Софийски районен съд.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.